

Spis treści

1. Wprowadzenie	5
2. Klasyfikacja materiałów stosowanych w technice	8
2.1. Właściwości materiałów stosowanych w technice	10
2.2. Wiązania międzyatomowe i międzycząsteczkowe w materiałach	16
2.3. Budowa wewnętrzna materiałów w stanie stałym	21
2.4. Krystalizacja materiałów	25
2.5. Wady budowy ciał krystalicznych	33
2.6. Czynniki wpływające na wytrzymałość mechaniczną ciał stałych	38
3. Cechy metali i materiałów niemetalicznych	41
3.1. Budowa i właściwości metali	41
3.2. Klasyfikacja metali	43
3.3. Stopy metali	45
3.4. Wpływ struktury na właściwości metali i stopów	46
3.5. Odształcenie metalu	48
3.5.1. Odształcenie plastyczne monokryształów	49
3.5.2. Odształcenie plastyczne polikryształów	55
3.5.3. Umocnienie odkształceniowe metalu i rekrytalizacja	56
3.5.4. Plastyczność metalu	63
3.5.5. Obróbka plastyczna metali na zimno i na gorąco	70
3.6. Materiały niemetaliczne	73
4. Żelazo i jego stopy	78
4.1. Stal	82
4.1.1. Klasyfikacja stali	83
4.1.2. Systemy oznaczania stali	89
4.2. Staliwa	95
4.3. Surówki	101
4.4. Żeliwa	105
5. Metale nieżelazne i ich stopy	115
5.1. Klasyfikacja metali nieżelaznych	116
5.2. Charakterystyka wybranych metali nieżelaznych i ich stopów	121
5.2.1. Miedź i jej stopy	121

5.2.2.	Aluminium i magnez oraz ich stopy	127
5.2.3.	Cynk, cyna, ołów i nikiel oraz ich stopy	131
5.2.4.	Metale trudnotopliwe	136
5.2.5.	Metale szlachetne	138
5.2.6.	Stopy specjalnego przeznaczenia	139
6.	Materiały ceramiczne	142
6.1.	Właściwości i klasyfikacja ceramiki	142
6.2.	Ceramika naturalna	145
6.3.	Ceramika klasyczna oparta na naturalnych surowcach	145
6.4.	Ceramiki konstrukcyjne o szczególnych właściwościach	155
6.5.	Szkło	160
6.5.1.	Klasyfikacja i charakterystyka szkieł	161
6.5.2.	Składniki i właściwości szkła	167
6.6.	Technologia produkcji szkła	172
6.7.	Ceramiki węglowe i grafitowe	173
7.	Tworzywa sztuczne	177
7.1.	Budowa i otrzymywanie tworzyw sztucznych	177
7.2.	Klasyfikacja polimerów i tworzyw sztucznych	185
7.3.	Przykładowe polimery i tworzywa sztuczne	193
7.4.	Badanie właściwości tworzyw sztucznych	204
7.5.	Metody przetwórstwa i postaci handlowe tworzyw sztucznych	206
8.	Kompozyty	210
8.1.	Klasyfikacja materiałów kompozytowych	213
8.2.	Materiały osnowy kompozytów	222
8.3.	Włókna wzmacniające kompozytów włóknistych	223
8.4.	Porównanie właściwości włókien kompozytowych	233
8.5.	Charakterystyka głównych materiałów kompozytowych	234
9.	Drewno	242
9.1.	Charakterystyka drewna	242
9.2.	Sortymenty drewna	251
9.3.	Drewno jako surowiec chemiczny i paliwo ekologiczne	260
10.	Zużycie eksploatacyjne materiałów	264
10.1.	Techniczne procesy zużycia i jego rodzaje	264
10.1.1.	Procesy zużycia tribologicznego	269
10.1.2.	Procesy zużycia erozyjnego	274
10.2.	Zużycie korozyjne	275
10.2.1.	Rodzaje korozji i czynniki wpływające na jej powstanie	276
10.2.2.	Skutki zjawiska korozji	287
10.3.	Przeciwdziałanie zużyciu	289
10.3.1.	Metody ochrony metali przed korozją	290
10.3.2.	Kierunki rozwoju powlekania metali	299
10.3.3.	Wybór systemu ochrony przed korozją	301
10.4.	Zużycie tworzyw sztucznych	306